

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о.директора _____ **О. І. Сурмач**
 «__» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

Галузь знань **10 Природничі науки**
 Спеціальності **101 Екологія**

122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології»

Статус дисципліни _____ нормативна
 Нормативна (вибіркова)

Циклова комісія викладачів з професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності «Екологія»
 Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисциплін	Кількість годин						Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття					Самостійна робота	Курсова робота	Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	II	III	90/3	90	36	-	18		36	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки **фахового молодшого бакалавра**
 Освітньо-професійний ступінь

Розробник: _____ **Г.М.Химочка, викладач**
 Підпис (Ініціали та прізвище викладача (науковий ступінь та вчене звання))

Затверджено на засіданні циклової комісії.
 Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ **О.З.Луцишин**
 Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні Педагогічної ради коледжу.
 Протокол № _____ від _____ 20__ р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основною метою викладання курсу “Економічна теорія” є формування у студентів глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам переходу країни до ринкових відносин, навчання студентів базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Предметом вивчення курсу є закономірності розвитку економічних систем, економічні закони та принципи їх функціонування, дії людей, спрямовані на ефективне господарювання за умов обмежених економічних і природних ресурсів, особливості ринкових перетворень економіки України, сучасні процеси глобалізації економічного життя суспільства.

Основними завданнями дисципліни є:

- пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методів та функцій;
- розкриття основного змісту сучасних шкіл економічної теорії;
- засвоєння фундаментальних знань про економічне життя суспільства, а саме: основних економічних категорій, законів, закономірностей, тенденцій;
- аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки як основи функціонування різних сучасних господарських систем;
- характеристика основних рис та особливостей розвитку перехідних економік;
- розкриття закономірностей суспільного відтворення економічного зростання;
- формування світогляду цивілізованої людини, що визнає такі загальнолюдські цінності, як свобода діяльності та вибору, право приватної власності, дотримання законності тощо;
- сприяння розвитку навичок раціональної економічної поведінки людини як споживача, найманого працівника, виробника, платника податків, користувача суспільних благ тощо;
- оволодіння деякими прийомами економічного аналізу.

Процес вивчення курсу «Економічна теорія» передбачає, що студенти повинні *знати*:

- основні категорії та економічні закони;
- сутність економічних відносин власності на засоби виробництва;
- об'єктивні основи суспільного виробництва;
- теорії вартості, грошей, капіталу;
- ринкову організацію господарювання;
- взаємодію попиту і пропозиції;
- теорію споживчої поведінки;
- основні організаційно-правові форми підприємств;
- основні причини виникнення економічних криз, інфляції, безробіття;
- основні чинники фінансово-кредитної політики;
- основні риси світового господарювання і валютних систем.

Заплановані результати навчання: студенти повинні *вміти*:

- застосовувати основні категорії і економічні закони, розв'язувати складні задачі та вирішувати практичні економічні проблеми;
- вільно орієнтуватися у системі суспільного виробництва;
- використовувати набуті знання для підвищення ефективності виробництва, зниження витрат підприємств;
- здатність самостійно здійснювати економічний вибір, оперативно приймати правильні економічні рішення і нести за них відповідальність;

- здійснювати аналіз конкретної економічної ситуації і пошук найбільш оптимальних шляхів використання наявних ресурсів;
- обчислювати конкретні макро- та мікроекономічні показники;
- проявляти творчу підприємницьку ініціативу та індивідуальні здібності.

Навчальна дисципліна "Економічна теорія" охоплює три змістовних модулів і здійснюється протягом третього семестру. Вона розрахована в межах 54 аудиторних годин, з яких 36 годин лекційних і 18 годин семінарських та практичних занять, 36 годин - самостійної роботи студента. Загальний обсяг навчальної дисципліни для другого року навчання: 90 годин, що відповідає 3 кредитам ECTS за кредитно-модульною системою навчання. Форма підсумкового контролю - *залік*.

Зміст дисципліни:

Змістовний модуль 1. *Методологія економічної теорії та загальні засади соціально-економічного розвитку суспільства. Основи ринкової економіки.*

Тема 1. Економічна теорія як наука.

Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Сучасні напрямки, школи і течії економічної теорії. Розвиток економічної думки в Україні.

Предмет дослідження в економічній теорії. Різні підходи до його визначення і аналізу різними школами. Філософія економічної науки.

Складові частини сучасної економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія. Економічні категорії, закони і принципи. Система економічних законів. Пізнання та використання економічних законів. Методологічні аспекти механізму дії і використання економічних законів людьми.

Функції економічної теорії. Місце економічної теорії в системі конкретно-економічних наук. Українські вчені у світовій економічній науці.

Основні методи економічної теорії Мікроекономічний та макроекономічний рівні досліджень. Метод наукової абстракції. Методи аналізу та синтезу. Математичні і статистичні методи та поєднання кількісного і якісного аналізу. Методи індукції і дедукції. Методи економіко-математичного гіпотетичного моделювання та графічних зображень.

Тема 2. Економічні потреби і виробничі ресурси. Ефективність використання ресурсів.

Потреби та їх класифікація. Піраміда Маслоу.

Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку. Суперечність між суспільними потребами і економічними ресурсами суспільства. Вибір альтернатив ефективного використання обмежених ресурсів та виробничих можливостей. Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Корисність продукту. Економічний закон зростання потреб. Формування потреб.

Економічні інтереси, їх сутність та суб'єкти. Взаємозв'язок інтересів і потреб. Економічні потреби та інтереси - рушійна сила соціально-економічного розвитку.

Незайнятність ресурсів і перспективи економічного зростання.

Тема 3. Економічні системи суспільства.

Національна економіка і її завдання.

Економічна система, її сутність та структурні елементи.

Основні проблеми економічної організації суспільства.

Власність як економічна категорія. Місце та роль власності в економічній системі. Власність та право власності. Суб'єкти та об'єкти власності. Нові об'єкти власності. Види і форми власності та форми господарювання. Плюралізм форм власності в ринковій економіці.

Типізація економічних систем.

Основні моделі сучасної ринкової економіки.

Перехід до ринку. Шляхи переходу до ринку. Перехід України до ринку.

Тема 4. Форми виробництва. Товарна економіка.

Загальні форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне, їх суть та основні риси.

Умови і причини виникнення товарного виробництва. Види товарного виробництва.

Проста і розвинені форми товарного виробництва, їх спільні риси та відмінності.

Товар і його властивості.

Економічні та неекономічні блага.

Альтернативні теорії формування вартості товарів та послуг. Закон вартості, його сутність та функції.

Гроші як розвинута форма товарних відносин. Гроші та їх функції. Грошовий обіг.

Ціна та її функції.

Грошова система, її основні елементи та типи. Еволюція грошових систем. Види та природа сучасних грошей. Створення грошової системи в Україні.

Суть, причини та види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна державна політика.

Тема 5. Ринковий механізм та його елементи.

Сучасний ринок, його сутність, види і структура.

Ринки предметів споживання і послуг, засобів виробництва, науково-технічних розробок та інформації. Фінансово-кредитний та валютний ринки. Ринок праці (робочої сили).

Функції ринку: відтворювальна, регулююча, стимулююча та контролююча.

Закон попиту і пропозиції. Попит і пропозиція як елементи ринку. Взаємодія попиту і пропозиції з ціною. Еластичність попиту і пропозиції.

Переваги і вади ринку.

Суть конкуренції. Досконала і недосконала конкуренція.

Модульна контрольна робота 1.

Змістовний модуль 2. Проблеми макроекономічного регулювання в умовах ринку.

Тема 6. Об'єкт макроекономіки та її показники.

Об'єкт макроекономіки, її цілі та завдання.

Розгалуження сфер матеріального і нематеріального виробництва. Структура виробництва, сучасні тенденції в її розвитку. Роль НТП у розвитку сучасного виробництва.

Основні показники макроекономіки. Валовий національний продукт (ВНП), чистий національний продукт (ЧНП). Національний дохід (НД): сутність, джерела, виробництво, розподіл і перерозподіл. Сучасні проблеми використання національного доходу в Україні.

Національне багатство та його структура. Удосконалення використання національного багатства за сучасних умов розвитку економіки. Проблеми раціонального використання національного багатства в Україні.

Тема 7. Відтворення та економічне зростання в умовах НТП.

Відтворення: зміст і фактори. Види відтворення: просте і розширене. Вплив НТП на процес відтворення. Сучасні проблеми відтворення. Відтворення в Україні при переході до ринкової економіки.

Економічне зростання на макрорівні: сутність і ознаки. Критерії економічного зростання в економічному аналізі розвитку країн. Показники економічного зростання, методич обчислення. Типи економічного зростання: екстенсивне та інтенсивне зростання, їх властивості. Сучасний тип економічного зростання та його нова якість. Проблеми інтенсифікації економіки. Економічне зростання в Україні: сучасні проблеми і перспективи.

Економічна криза: її причини, зміст і наслідки.

Особливості сучасного економічного циклу та фактори, що на нього впливають: роль НТР, сучасної держави, інтеграції країн в світовому господарстві.

Економічна ефективність: зміст і ознаки. Критерії соціальної і економічної ефективності. Показники економічної ефективності: фондоемність і фондівіддача, енергоемність, матеріалоемність і матеріаловіддача, трудоємність і продуктивність праці. Синтетичний показник ефективності – рентабельність виробництва. Методи обчислення рентабельності виробництва. Основні напрями підвищення економічної ефективності в Україні.

Тема 8. Державне регулювання економіки.

Економічна роль держави та її функції. Державне регулювання економіки: зміст і цілі.

Форми і методи державного регулювання.

Критерії ефективності державного втручання в економіку.

Основні моделі державного регулювання економіки та їх еволюція. Модель змішаної економіки. Вивчення і застосування позитивного досвіду розвинутих країн світу у формуванні прогресивних моделей державного регулювання економіки.

Сучасні зміни в державному регулюванні економіки. Проблеми державного регулювання економіки в Україні.

Тема 9. Зайнятість і соціальний захист населення.

Зайнятість населення: сутність і структура. Регулювання зайнятості в сучасних умовах. Сучасні проблеми зайнятості в Україні. Ринок робочої сили. Безробіття як соціально-економічне явище: причини, сутність, наслідки. Види безробіття. Біржа праці. Проблема безробіття в Україні та шляхи її вирішення.

Соціальний захист населення. Соціальна політика в умовах переходу України до ринкової економіки: зміст, основні тенденції та перспективи. Проблеми соціально – економічної політики в Україні на сучасному етапі розвитку. Вивчення досвіду розвинутих країн світу з створення механізму соціального захисту населення та можливості його використання в Україні при переході до ринкових відносин.

Тема 10. Ринок робочої сили і заробітна плата.

Сутність товару робоча сила та її вартість. Сучасні тенденції в розвитку робочої сили.

Динаміка вартості робочої сили в умовах НТР.

Зміст заробітної плати та її функції. Форми і системи заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Регулювання заробітної плати. Сучасні проблеми формування заробітної плати. Вивчення і застосування позитивного досвіду розвинутих країн у формуванні заробітної плати на ринкових засадах.

Тема 11. Фінансово-кредитна система.

Сутність і функції фінансів. Структура фінансів. Суб'єкти фінансових відносин. Фінансова система та її роль в розвитку економіки. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку фінансової системи України.

Бюджетна система: сутність і види. Структура бюджетної системи: державний бюджетта місцеві бюджети. Доходи і витрати державного бюджету. Бюджет. Структура і формування бюджету. Податкова система. Роль податків в сучасній економічній системі. Проблеми оподаткування в Україні. Удосконалення податкової системи.

Фінансовий ринок та його складові. Ринок кредитних коштів. Суть і принципи організації кредиту.

Банки, їх роль і функції. Банківська система. Фінансово-кредитна діяльність банків. Кредит. Принципи кредитування. Види банківського кредиту. Банківський процент. Процентна ставка, її роль і фактори динаміки. Сучасні тенденції в розвитку позичкового капіталу. Роль фінансово-кредитної політики в підвищенні ефективності суспільного виробництва. Реформа фінансової та банківської систем.

Модульна контрольна робота 2 .

Змістовний модуль 3. Підприємство і підприємництво у ринковій економіці. Світова економіка.

Тема 12. Підприємство і підприємницька діяльність.

Підприємство: сутність, головні ознаки. Цілі та функції підприємства (фірми). Організаційні та правові форми підприємства та їх класифікація. Витрати і прибуток підприємств. Заробітна плата. Особливості діяльності підприємств в умовах ринкової економіки. Проблеми реструктуризації і банкрутства підприємств в Україні. Перспективи розвитку окремих видів підприємств при переході України до ринку.

Підприємницька діяльність, її сутність та різноманітність організаційних форм.

Інноваційні форми підприємницької діяльності. Роль малих підприємств в ринковій економіці.

Тема 13. Виробничі фонди підприємства.

Виробничі фонди підприємства: зміст і структура. Поняття кругообороту фондів. Основні стадії відтворення фондів. Форми фондів в процесі кругообороту. Сучасні проблеми кругообороту виробничих фондів.

Оборот фондів. Час обороту та фактори, що на нього впливають. Основні і оборотні фонди.

Фізичне і моральне зношення основних фондів. Амортизація. Норма амортизації. Прогресивна і регресивна амортизація. Амортизаційний фонд та ефективність його використання.

Оборотні фонди і фонди обігу. Оборотні засоби та шляхи їх раціонального споживання.

Проблеми використання виробничих фондів в економіці України.

Шляхи підвищення ефективності використання виробничих фондів в охороні здоров'я, зокрема - в стоматологічній галузі.

Тема 14. Витрати підприємства. Прибуток. Ціна.

Зміст витрат виробництва. Індивідуальні та суспільно-необхідні витрати. Структура витрат.

Витрати підприємства. Собівартість продукції. Види собівартості: розрахункова, фактична, виробнича, комерційна. Методи обчислення собівартості продукції. Основні шляхи зниження собівартості продукції за сучасних умов розвитку виробництва.

Прибуток: сутність і роль в економіці. Джерела і етапи формування прибутку. Розподіл

прибутку. Роль податків в розподілі прибутку. Норма прибутку, методи її обчислення. Фактори, що впливають на норму прибутку. Основні напрями підвищення прибутку за сучасних умов розвитку виробництва.

Ефективність роботи підприємства: зміст і критерії. Показники ефективності підприємства. Рентабельність як синтетичний показник ефективності підприємства.

Методика обчислення рентабельності підприємства. Динаміка показників ефективності виробництва за сучасних умов розвитку економіки.

Ціна: сутність і значення. Структура ціни. Функції ціни: інформаційна, стимулююча, регулююча, розподільча. Види цін. Сучасна система цін. Формування ціни підприємства, гуртової та роздрібною ціни. Проблеми ціноутворення на сучасному етапі розвитку економіки. Фактори і методи ціноутворення. Державна політика цін. Роль ціни як одного з найважливіших важелів розвитку виробництва. Основні шляхи вдосконалення ціноутворення в умовах ринкової економіки.

Тема 15. Основи маркетингу.

Сутність маркетингу та його функції. Основні принципи маркетингу. Контрольовані і неконтрольовані фактори маркетингу.

Оточуюче середовище. Сегментація ринку. Стратегія ринкової орієнтації. Структура ринкової орієнтації.

Маркетингові стратегії, їх особливості в системі охорони здоров'я. Корпоративні стратегії.

Етапи маркетингу. Розробка маркетингового плану. Товарорух (сітка збуту). Реклама та стимулювання збуту. Управління цінами. Проблеми реалізації маркетингової стратегії та управління нею. Управління маркетинговою діяльністю фірми.

Види маркетингу. Особливості маркетингу в сфері послуг. Маркетингове мислення: орієнтація на споживача.

Тема 16. Управління економікою. Менеджмент.

Сутність і структура управління економікою. Основна мета і принципи управління.

Форми і методи управління. Сучасні вимоги до організації управління. Рівні управління.

Управління основною ланкою економіки, особливості його в системі охорони здоров'я.

Сутність менеджменту. Основні форми і методи управління підприємством. Принципи та критерії праці менеджера. Роль менеджменту у зміцненні позицій на ринку.

Демократизація управління. Форми і методи участі працівників в управлінні.

Підготовка управлінських кадрів.

Тема 17. Домогосподарство як суб'єкт ринкової економіки.

Домогосподарства і сім'я як суб'єкти ринкової економіки, їх цілі, функції та проблеми.

Поведінка домогосподарств на ринку товарів та послуг. Раціональний споживчий вибір.

Корисність: поняття, тенденції розвитку. Бюджетна лінія. Крива байдужості.

Рівновага споживача. Родинний розподіл доходів.

Тема 18. Світова економіка.

Сутність світового господарства. Виникнення та еволюція світового господарства. Об'єктивні основи становлення та особливості розвитку світового господарства на сучасному етапі. Специфіка дії економічних законів в світовому господарстві.

Міжнародне співробітництво країн. Форми сучасних міжнародних економічних зв'язків: міжнародна торгівля, міжнародна міграція робочої сили, міжнародні валютні та фінансово-

кредитні відносини, міжнародні науково-технічні зв'язки.

Суть і об'єктивні основи міжнародної економічної інтеграції. Міжнародний поділ праці: принципи і форми. Міжнародні економічні відносини. Міжнародні економічні організації: Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), Міжнародний Банк Реконструкції і Розвитку (МБРР), їх діяльність в сучасних умовах. Основні функції міжнародних економічних організацій в світовому господарстві.

Місце України в світовому господарстві на сучасному етапі розвитку. Україна в міжнародному поділі праці. Проблема інтеграції економіки України в світове господарство і ЄС.

Модульна контрольна робота 3.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ Теми	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		Денна форма					
		Усьо го	у тому числі				
л	п		лаб	інд	ср		
1	2	3	4	5	6	7	8
<u>Блок змістових модулів 1. Методологія економічної теорії та загальні засади соціально-економічного розвитку суспільства. Ринкова економіка.</u>							
1	Економічна теорія як наука.	6	2	2			2
2	Потреби і ресурси. Ефективність використання ресурсів.	6	2	2			2
3	Економічні системи суспільства.	4	2				2
4	Форма виробництва. Товарна економіка.	6	2	2			2
5	Ринковий механізм та його елементи.	5	2	1			2
	Модульна контрольна робота 1	1		1			
	Разом за модулем 1	28	10	8			10
<u>Блок змістових модулів 2. Проблеми макроекономічного регулювання в умовах ринку.</u>							
6	Об'єкт макроекономіки та її показники.	4	2				2
7	Відтворення та економічне зростання в умовах НТП.	4	2	2			2
8	Державне регулювання економіки.	4	2				2
9	Зайнятість і соціальний захист населення.	4	2				2
10	Ринок робочої сили і заробітна плата.	6	2	2			2
11	Фінансово-кредитна система.	3	1				2
	Модульна контрольна робота 2	1	1				
	Разом за модулем 2	28	12	4			12
<u>Блок змістових модулів 3. Підприємство і підприємництво у ринковій економіці. Світова економіка.</u>							
12	Підприємство і підприємницька діяльність.	7	2	2			3

13	Виробничі фонди підприємства.	4	2				2
14	Витрати підприємства. Прибуток. Ціна.	6	2	2			2
15	Основи маркетингу.	4	2				2
16	Управління економікою. Менеджмент.	4	2				2
17	Домогосподарство як суб'єкт ринкової економіки.	2	2				-
18	Світове господарство.	5	2				3
	Модульна контрольна робота 3	2		2			
	Разом за модулем 3	34	14	6			14
	Разом за III семестр	90	36	12			36

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання
III семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1	Економічна теорія як наука.	2
2	Потреби і ресурси. Ефективність використання ресурсів.	2
3	Економічні системи суспільства.	2
4	Форма виробництва. Товарна економіка.	2
5	Ринковий механізм та його елементи.	2
6	Об'єкт макроекономіки та її показники.	2
7	Відтворення та економічне зростання в умовах НТП.	2
8	Державне регулювання економіки.	2
9	Зайнятість і соціальний захист населення.	2
10	Ринок робочої сили і заробітна плата.	2
11	Фінансово-кредитна система.	1
	Модульна контрольна робота 2	1
12	Підприємство і підприємницька діяльність.	2
13	Виробничі фонди підприємства.	2
14	Витрати підприємства. Прибуток. Ціна.	2
15	Основи маркетингу.	2
16	Управління економікою. Менеджмент.	2

17	Домогосподарство як суб'єкт ринкової економіки.	2
18	Світове господарство.	2
Разом за III семестр		36

**Перелік практичних (семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
III семестр**

№ теми	Назва і зміст теми	К-ть годин
1	Предмет і методологія економічної теорії. Функції економічної теорії, економічна політика. Філософія економічної науки. Історія розвитку економічної теорії.	2
2	Економічні потреби і виробничі ресурси. Ефективність використання ресурсів. Перспективи економічного зростання.	2
3	Форми виробництва. Товарна економіка. Гроші та ціни. Грошові системи та їх типи.	2
4	Ринковий механізм. Попит та його чинники. Пропозиція та її чинники. Рівновага попиту і пропозиції. Переваги і вади ринку.	1
	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	1
5	Економічні суб'єкти: держава, підприємство (фірма), домогосподарство.	2
6	Підприємницька діяльність у ринковій економіці. Інноваційні форми підприємницької діяльності	4
7	Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності. Особливості підприємництва в аграрному комплексі.	2
8	<i>Модульна контрольна робота 3</i>	2
Разом за III семестр		18

**Самостійна робота
для студентів денної форми навчання
III семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	З історії розвитку економічної теорії. Внесок українських вчених у розвиток світової економічної теорії.	2
2	Незайнятність ресурсів і перспективи економічного зростання.	2
3	Основні моделі сучасної ринкової економіки. Перехід до ринку. Шляхи переходу до ринку. Перехід України до ринку.	2
4	Еволюція грошових систем. Види та природа сучасних грошей. Створення грошової системи в Україні. Світові гроші.	2
5	Моделі досконалої та недосконалої конкуренції. Монополія, олігополія. Сутність і причини безробіття.	2

6	Фінансова система. Суть і функції фінансів.	2
7	Державний бюджет. Податки.	2
8	Роль малих підприємств в ринковій економіці.	2
9	Інноваційні форми підприємницької діяльності.	2
10	Менеджмент і його основні функції. Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності	2
11	Основні шляхи вдосконалення ціноутворення в умовах ринкової економіки.	2
12	Особливості сучасного економічного циклу та фактори, що на нього впливають: роль НТР, сучасної держави, інтеграції країн в світовому господарстві.	3
13	Роль фінансово-кредитної політики в підвищенні ефективності суспільного виробництва. Реформа фінансової та банківської систем.	2
14	Демократизація управління. Форми і методи участі працівників в управлінні. Підготовка управлінських кадрів.	2
15	Міжнародні економічні організації. Валютні курси.	2
16	Місце України в світовому господарстві на сучасному етапі розвитку. Україна в міжнародному поділі праці.	2
17.	Проблема інтеграції економіки України в світовому господарстві і ЄС.	3
Разом за III семестр		36

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ЗАЛІК З ДИСЦИПЛІНИ

1. Предмет економічної теорії.
2. Методологія економічної науки.
3. Українські вчені у світовій економічній науці.
4. Функції економічної теорії.
5. Філософія економічної теорії.
6. Основні цілі економічної політики.
7. Рівні дослідження економіки: макро- і мікрорівень.
8. Потреби та їх класифікація. Піраміда Маслоу.
9. Економічні інтереси.
10. Виробничі ресурси та їх характеристика.
11. Виробництво та ефективність використання ресурсів.
12. Повна зайнятість і повний обсяг виробництва.
13. Крива виробничих можливостей.
14. Економічне зростання та переміщення кривої виробничих можливостей.
15. Позитивна і нормативна економічна наука.
16. Натуральне і товарне виробництво.
17. Товар і його властивості.
18. Гроші та їх функції.
19. Ціна. Абсолютна і відносна ціна.
20. Закони грошового обігу.

21. Причини виникнення і наслідки інфляції.
22. Суть і визначення ринку.
23. Функції ринку.
24. Види ринків.
25. Переваги ринку.
26. Конкуренція і її позитивна роль.
27. Цінова і нецінова конкуренція.
28. Досконала і недосконала конкуренція.
29. Ринковий механізм та його складові елементи.
30. Попит. Крива попиту. Закон попиту.
31. Фактори, що впливають на попит. Переміщення кривої попиту.
32. Пропозиція. Крива пропозиції. Закон пропозиції.
33. Фактори, що впливають на пропозицію. Переміщення кривої пропозиції.
34. Еластичність попиту і пропозиції.
35. Рівновага попиту і пропозиції. Ціна рівноваги.
36. Економічні функції держави.
37. Основні економічні завдання Української держави на сучасному етапі.
38. Місце підприємництва в ринковій економіці.
39. Домогосподарство в економічній системі суспільства.
40. Переваги і недоліки великих підприємств.
41. Роль малих підприємств в ринковій економіці.
42. Суть, функції і завдання фірми у ринковій економіці.
43. Правові форми фірми.
44. Моделі ринкової економіки.
45. Валюта і валютні курси.
46. Міжнародні економічні організації.
47. Сутність маркетингу та його функції.
48. Сутність менеджменту. Основні форми і методи управління підприємством.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- застосування інтерактивних методів навчання;
- проведення лекційних та семінарських, практичних занять;
- впровадження комп'ютерної технології навчання;
- робота з документами

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- поточний контроль знань студентів;
- поточний контроль самостійної роботи студентів;
- усне опитування на практичних (семінарських) заняттях;
- участь у дискусіях;
- тестовий контроль;
- бальна система оцінювання самостійної роботи, індивідуальних завдань, творчо-пошукової роботи, рефератів, доповідей;

- оцінювання та аналіз модульних контрольних робіт.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів. Результат роботи студента протягом семестру (100 балів) складається з наступних компонентів:

- результатів роботи під час *семінарських (практичних) занять* (54 балів). Підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях визначається як сума балів, отриманих за усні відповіді (доповіді) студента і виконані практичні роботи. Передбачається, що викладач оцінюватиме знання студента не менше як на половині від запланованих у семестрі семінарських занять.

- *трьох модульних контрольних робіт* (10 балів x 3 = 30 балів), що проводиться за результатами вивчення частини навчального курсу (змістовного модуля 1, змістовного модуля 2 та змістовного модуля 3);

- *самостійна робота студентів* упродовж семестру (макс.16 балів):
реферат – (10 балів), повідомлення, есе – (6 балів).

Поточне тестування та самостійна робота																					Са мо сті й на	С у м а	
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2						Змістовний модуль 3											
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	М К Р	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	М К Р	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	М К Р	ро бо та		
3	3	3	3	3	10	3	3	3	3	3	3	10	3	3	3	3	3	3	3	3	10	16	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка в балах	ECTS	Визначення	Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку (національна Шкала)	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча навчальна програма дисципліни.
2. Навчальні, наочні посібники, технічні засоби навчання.
3. Конспекти лекцій з Економічної теорії.
4. Комплекс завдань для модульних контрольних робіт.
5. Інструктивно-методичні матеріали до семінарського заняття.
6. Методичні рекомендації та розробки викладача.
7. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник.: у 2 кн. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка / [С.М.Панчишин, П.І.Островерх, В.Б.Буняк та ін.]; за ред. С.Панчишина і П.Островерха. – 4-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. — 723с.
2. Вступ до економічної теорії: Підручник. – Вид. третє, доповнене / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, С.Кудин та ін.]; за ред. З.Ватаманюка. – Львів: “Новий Світ –2000”, 2006. – 504с.
3. Воробйов Є.М. Економічна теорія. Модульний курс. Основи мікроекономіки. Основи макроекономіки: Навч. посібник. – Х.: Торсінг плюс, 2009. – 320 с.
4. Економічна теорія: макро і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – К: Альтернативи, 2001. – 608с.
5. Економічна теорія: Політична економія: Підручник. / Кол. авт.: Юрій С.І., Буян І.В., Березюк Р.М., Сарай М.І., Вербінський. – К.: Кондор. – 2009. – 690 с.

Додаткова

1. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтеллект-захід, 2010. – 374с.
2. Макконнелл К.Р. Мікроекономіка / К.Р.Макконнелл, С.Л.Брю. – Львів: Просвіта, 1999. – 650с.
3. Стирський М.В. Вступ до економічної теорії: Практикум. / М.В.Стирський. – Видання друге, випр. і доп. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 78с.
4. Мочерний С.В., Устенко О.А. «Основи економічної теорії». Навчальний посібник 3^{тє} видання, Київ, «Академія». 2009 р. – 502 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал «Економіка. Соціологія. Менеджмент» [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ecsoman.edu.ru>
2. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу з: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Освітній портал «Экономическая школа» [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.economicus.ru>
4. Бібліотека імені В.Вернадського. [Електронний ресурс]. - Режим доступу з: <http://www.nbuiv.gov.ua>.

Програму склала викладач

Химочка Г.М.